

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за българските документи за самоличност

(Обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г. и бр. 66, 88 и 110 от 2008 г.)

§ 1. Наименованието на закона се изменя така: "Закон за българските лични документи".

§ 2. В чл. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 и 2 думите „българските документи за самоличност“ се заменят с „българските лични документи“.

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Отказът за издаването на български лични документи, отнемането им и налагането на други ограничения, свързани с тяхното ползване и съхранение, се уреждат със закон.“

3. В ал. 4 думите „български документи за самоличност“ се заменят с „български лични документи“.

4. Създава се ал. 5:

„(5) Български лични документи по смисъла на този закон са:

1. документи за самоличност;
2. свидетелство за управление на моторно превозно средство;
3. документи за пребиваване.“

§ 3. В чл. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в нея думите „българските документи за самоличност“ се заменят с „българските лични документи“.

2. Създават се ал. 2 и 3:

„(2) Българските лични документи подлежат на връщане на органа, който ги е издал, след датата на изтичане на тяхната валидност или при отпадане на основанието за тяхното издаване или ползване.

(3) Върнатите български лични документи подлежат на физическо унищожаване. Условието и редът за физическото им

унищожаване се уреждат с инструкцията на съответния орган по чл. 1, ал. 2."

§ 4. Член 3 се изменя така:

"Чл. 3. (1) Документите за самоличност удостоверяват самоличността, а при необходимост - и гражданството, чрез съдържащите се в тях данни.

(2) Самоличността на българските граждани може да се удостоверява със заместващи документи или с други документи по реда и в случаите, определени със закон.

(3) Свидетелството за управление на моторно превозно средство удостоверява правоспособността за управление на моторно превозно средство, а за български граждани - и самоличността на територията на Република България, чрез съдържащите се в него данни.

(4) Документите за пребиваване удостоверяват само правото на пребиваване на територията на Република България."

§ 5. В чл. 4 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

"(2) Чужденец, пребиваващ на територията на Република България, има право на документ за самоличност или документ за пребиваване, както и на свидетелство за управление на моторно превозно средство в случаите, определени със закон."

2. Създава се нова ал. 3:

"(3) Граждани на Европейския съюз (ЕС), гражданите на държави - страни по Споразумението за Европейско икономическо пространство (ЕИП), гражданите на Конфедерация Швейцария и членовете на техните семейства, които не са граждани на ЕС, ЕИП и Конфедерация Швейцария, които по силата на сключени международни договори с ЕС имат право на свободно придвижване, имат право на документ за пребиваване и на свидетелство за управление на моторно превозно средство, издавани в Република България по реда и в случаите, определени със закон."

3. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея думите „български документ за самоличност“ се заменят с „български личен документ.“

§ 6. Член 5 се изменя така:

"Чл. 5. За издаване на български лични документи лицата се явяват пред съответния орган по чл. 1, ал. 2 по реда и в случаите, определени в този закон."

§ 7. В чл. 8 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „документите за самоличност“ се заменят с „българските лични документи“.

2. Алинеи 2 и 3 се изменят така:

"(2) При загубване, кражба, повреждане или унищожаване на български личен документ лицето е длъжно в срок до 3 дни да

декларира това в най-близкото структурно звено на Министерството на вътрешните работи или в дипломатическите или консулските представителства на Република България в чужбина, а в случаите по чл. 39а - в Министерството на отбраната или в дипломатическите и консулските представителства на Република България в чужбина.

(3) В случаите на загубване, кражба, повреждане или унищожаване на български личен документ лицето в срок до 3 дни може да подаде декларация относно тези обстоятелства по електронен път по ред, определен с акт на Министерския съвет."

3. В ал. 4 думата „заявлението“ се заменя с „декларацията“.

§ 8. Член 9 се изменя така:

„Чл. 9. (1) При промяна на имената, единния граждански номер (личния номер/личния номер на чужденец), пола, гражданството или при настъпили съществени и трайни изменения на образа лицето е длъжно да подаде заявление за издаване на нови български лични документи в срок до 30 дни.

(2) В срока по ал. 1 при промяна на постоянния адрес лицето е длъжно да подаде заявление за издаване на нова лична карта, разрешение за пребиваване по чл. 59, ал. 2, т. 2 и 4, карта на бежанец, карта на чужденец, получил убежище, и карта на чужденец с хуманитарен статут. При промяна на постоянния адрес от едно населено място в друго населено място в срок до 30 дни от издаване на новия документ лицето е длъжно да подаде заявление за издаване на ново свидетелство за управление на моторно превозно средство.

(3) При издаване на нов български личен документ предишният от същия вид се връща на органа, който го е издал."

§ 9. В чл. 10 се правят следните изменения и допълнения:

1. В основния текст думите „българските документи за самоличност“ се заменят с „българските лични документи“.

2. В т. 2 накрая се добавя „с изключение на свидетелството за управление на моторно превозно средство“.

§ 10. В чл. 13, ал. 2, т. 2 думите „граничен пропуск“ се заменят със „служебен открит лист за преминаване на границата“.

§ 11. Член 14 се изменя така:

„Чл. 14. (1) На пребиваващите в Република България чужденци се издават следните документи за самоличност:

1. карта на бежанец;
2. карта на чужденец, получил убежище;
3. карта на чужденец с хуманитарен статут;
4. временна карта на чужденец;

5. удостоверение за пътуване зад граница на бежанец;
6. удостоверение за пътуване зад граница на чужденец, получил убежище;
7. удостоверение за пътуване зад граница на чужденец с хуманитарен статут;
8. удостоверение за пътуване зад граница на лице без гражданство;
9. временно удостоверение за напускане на Република България;
10. удостоверение за завръщане в Република България на чужденец.

(2) На пребиваващите в Република България чужденци, които са получили разрешение за пребиваване по Закона за чужденците в Република България, се издават документи за пребиваване – Разрешение за пребиваване, съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002 на Съвета относно единния формат на разрешенията за пребиваване за гражданите на трети страни (ОВ L 157, 15/06/2002).

(3) На пребиваващите в Република България членове на семейства на граждани на ЕС, членове на семейства на гражданите на държави – страни по Споразумението за ЕИП, членове на семейства на гражданите на Конфедерация Швейцария, които не са граждани на ЕС, ЕИП и Конфедерация Швейцария, които по силата на сключени международни договори с ЕС са упражнили правото си на свободно придвижване при условията и по реда на Закона за влизането, пребиваването и напускането на Република България на граждани на ЕС и членовете на техните семейства, се издават документи за пребиваване – Разрешение за пребиваване, съгласно изискванията на Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно правото на граждани на Съюза и на членовете на техните семейства да се движат и пребивават свободно на територията на държавите членки (ОВ, L 158, 30/04/2004) със забележка „карта, упражнил правото си на свободно придвижване“.

(4) На гражданите на ЕС, на гражданите на държави – страни по Споразумението за ЕИП, на гражданите на Конфедерация Швейцария, които пребивават в Република България при условията и по реда на Закона за влизането, пребиваването и напускането на Република България на граждани на ЕС и членовете на техните семейства, се издава удостоверение за пребиваване на гражданин на ЕС.

(5) На служител в дипломатическо или консулско представителство или в международна организация, получил акредитация в Република България, се издава карта на акредитиран служител.”

§ 12. В чл. 16 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в основния текст думите "българските документи за самоличност" се заменят с "българските лични документи";

б) в т. 3 в скобите пред думите „или личен номер за чужденец“ се добавя „личен номер“.

2. В ал. 2 след думите „хуманитарен статут“ се добавя „военната карта за самоличност, разрешението за пребиваване по чл. 59, ал. 2“.

3. Алинея 3 се изменя така:

“(3) Наименованията на данните в българските лични документи се изписват на български и английски език. При наличие на задължения по силата на международни актове, наименованията на данните могат да бъдат изписани и на френски език.”

4. Създава се ал. 5:

“(5) Личният номер идентифицира еднозначно гражданите на ЕС, гражданите на държави - страни по Споразумението за ЕИП, гражданите на Конфедерация Швейцария и членовете на техните семейства, които не са граждани на ЕС, ЕИП и Конфедерация Швейцария, които по силата на сключени международни договори с ЕС имат право на свободно придвижване. Начинът на неговото формиране се определя от Министерския съвет.”

§ 13. В чл. 17 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „български документи за самоличност“ се заменят с „български лични документи“.

2. Създават се ал. 4, 5 и 6:

“(4) Не се снемат биометрични данни - пръстови отпечатъци, на деца до 12-годишна възраст и на лица с физическа невъзможност за снемане на пръстови отпечатъци. Не се снемат биометрични данни - пръстови отпечатъци, на деца до 6-годишна възраст и на лица с физическа невъзможност за снемане на пръстови отпечатъци при подаване на заявления за издаване на документи за пребиваване по чл. 59, ал. 2 и 3.

(5) Лицето може да не се яви лично за подаване на заявление за издаване на български лични документи, когато:

1. няма промяна на името, единния граждански номер (личния номер или личния номер на чужденец), пола, гражданството или настъпили съществени и трайни изменения на образа на лицето, и

2. са му снети необходимите биометрични данни до две години от датата на подаване на заявлението;

3. в други случаи, определени със закон.

(6) Български личен документ се получава лично, а по изключение, когато заявлението е било подадено лично - от упълномощено лице след представяне на нотариално заверено изрично пълномощно.”

§ 14. Член 18 се изменя така:

„Чл. 18. (1) Заявлението за издаване на документи за самоличност на български граждани съдържа следните лични данни:

1. имената;
2. дата на раждане;
3. място на раждане;
4. пол;
5. единен граждански номер;
6. наличие на друго гражданство;
7. цвят на очите;
8. ръст;
9. постоянен адрес;
10. семейно положение;
11. телефон за връзка.

(2) Заявлението за издаване на документи за пребиваване по чл. 59, ал. 2 и 3 съдържа следните лични данни:

1. имената;
2. дата на раждане;
3. място на раждане;
4. пол;
5. единен граждански номер (личен номер или личен номер на чужденец);
6. гражданство;
7. променени имена;
8. наличие на друго гражданство;
9. постоянен адрес;
10. настоящ адрес (адрес);
11. образование;
12. семейно положение;
13. телефон за връзка;
14. номер на друг документ за самоличност или разрешение за пребиваване.

(3) Заявленията за издаване на документи за пребиваване по чл. 59, ал. 4 съдържат следните лични данни:

1. имената;
2. дата на раждане;
3. място на раждане;
4. пол;
5. личен номер;
6. гражданство;
7. наличие на друго гражданство;
8. адрес;
9. номер на национален документ за самоличност;
10. образование;
11. семейно положение;
12. телефон за връзка.

(4) Заявленията за издаване на документи за самоличност на чужденци съдържат следните лични данни:

1. имената;
2. дата на раждане;
3. място на раждане;
4. пол;
5. единен граждански номер (личен номер или личен номер на чужденец);
6. гражданство;
7. променени имена;
8. наличие на друго гражданство;
9. цвят на очите;
10. ръст;
11. особени белези;
12. постоянен адрес;
13. настоящ адрес (адрес);
14. образование;
15. месторабота;
16. семейно положение;
17. телефон за връзка;
18. номер (номерата) на друг документ за самоличност, ако на лицето е издаван такъв, и на предишния документ за самоличност.

(5) Заявленията за издаване на свидетелство за управление на моторно превозно средство на чужденци, бежанци и граждани на ЕС, гражданите на държави - страни по Споразумението за ЕИП, гражданите на Конфедерация Швейцария и членовете на техните семейства, които не са граждани на ЕС, ЕИП и Конфедерация Швейцария, съдържат следните лични данни:

1. имената;
2. дата на раждане;
3. място на раждане;
4. пол;
5. единен граждански номер (личен номер или личен номер на чужденец);
6. гражданство;
7. постоянен адрес;
8. настоящ адрес (адрес);
9. телефон за връзка;
10. номер (номерата) на друг документ за самоличност или документ за пребиваване, ако на лицето е издаван такъв."

§ 15. В чл. 18а се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:
 „(1) В случаите, при условията и по реда, определени с акт на Министерския съвет, заявление за издаване на български лични документи може да се подава по електронен път, когато:
 1. на лицето е издаден български личен документ по заявление, подадено лично до две години преди датата на подаване на заявление за нов документ;

2. лицето притежава валидно удостоверение за универсален електронен подпис, и

3. на лицето са снети необходимите биометрични данни.”

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Не се допуска подаване на заявление за издаване на български личен документ по електронен път при промяна на името, единния граждански номер (личния номер или личния номер на чужденец), пола, гражданството или при настъпили съществени и трайни изменения на образа на лицето.”

3. Алинея 5 се изменя така:

„(5) Когато заявлението за издаване на български личен документ е подадено по електронен път, документът се получава лично.”

§ 16. В чл. 19 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „българските документи за самоличност” се заменят с „българските лични документи”.

2. В ал. 2 думите „българските документи за самоличност” се заменят с „българските лични документи”.

3. Алинея 3 се изменя така:

„(3) В българските лични документи имената на българските граждани се изписват без съкращения, така както са изписани в представените удостоверителни документи, освен в случаите, когато тяхната дължина превишава предвидената техническа възможност.”

§ 17. В чл. 20 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „българските документи за самоличност” се заменят с „българските лични документи”.

2. В ал. 2:

а) в основния текст думите „българските документи за самоличност” се заменят с „българските лични документи”.

б) в т. 9 след думите „единен граждански номер” се добавя „(личен номер)”.

3. В ал. 3 думите „документа за самоличност” се заменят с „българския личен документ”.

4. В ал. 4 накрая се поставя запетая и се добавя „и за документите по чл. 14, ал. 5”.

§ 18. В чл. 20а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „хуманитарен статут” се поставя запетая и се добавя „военната карта за самоличност и документите за пребиваване по чл. 59, ал. 2 и 3”.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Електронният носител на информация съдържа данните по

чл. 20, ал. 2, снимка на лицето, пръстовите му отпечатъци и подписа, снети при подаване на заявлението, както и място на раждане, изписано на латиница, и имената на лицето, изписани на кирилица."

3. Създава се нова ал. 3:

„(3) В документите за пребиваване по чл. 59, ал. 3 се съдържа електронен носител на информация, в който са записани снимка на лицето и данните по чл. 20, ал. 2.“

4. Досегашната ал. 3 става ал. 4.

5. Създава се ал. 5:

„(5) В случаите, когато електронният носител на информация е недостъпен за четене поради увреждане, по искане на лицето се издава нов документ по ал. 1 със срока на валидност на повредения документ.“

§ 19. Член 21 се изменя така:

„Чл. 21. (1) Имената на чужденците, на гражданите на ЕС, гражданите на държави - страни по Споразумението за ЕИП, гражданите на Конфедерация Швейцария и членовете на техните семейства, които не са граждани на ЕС, ЕИП и Конфедерация Швейцария, които по силата на сключени международни договори с ЕС имат право на свободно придвижване, в българските лични документи се изписват по ред и брой, както са изписани в документите за задгранично пътуване, с които са влезли в Република България. Когато чужденците, получили убежище, статут на бежанец или хуманитарен статут, не притежават такива документи, имената им се изписват по реда, по който те ги посочат в подписана от тях декларация пред компетентния орган. В българските лични документи имената на лицата се изписват без съкращения, така както са изписани в представените удостоверителни документи, освен в случаите, когато тяхната дължина превишава предвидената техническа възможност.

(2) Имената на лицата по ал. 1 в българските лични документи се изписват и с българска транслитерация по правила, утвърдени с акт на Министерския съвет.“

§ 20. В чл. 22, ал. 1 се правят следните изменения:

1. В основния текст думите „български документи за самоличност“ се заменят с „български лични документи“.

2. В т. 3 думите „25 мм и 35 мм“ се заменят с „31,5 мм и 36 мм.“

§ 21. В чл. 26 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 т. 11 се отменя.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Заявлението за издаване на лична карта освен данните по чл. 18, ал. 1 съдържа и данни за:

1. родители (имена, дата на раждане);

2. съпруг/съпруга (имена, единен граждански номер);
3. законен представител (имена, единен граждански номер, номер на лична карта, дата на издаване, орган, който я е издал);
4. указ на Президента на Република България за промяна на гражданството."

§ 22. Член 31 се изменя така:

„Чл. 31. (1) Личните карти се издават и подменят от органите на Министерството на вътрешните работи по постоянния адрес на лицето след представяне на заявление и документи по гражданско състояние, издадени от местната администрация по ред, установен с акт на Министерския съвет.

(2) В случаите, когато личната карта е с изтекъл срок, повредена, унищожена, изгубена или открадната, лицето е длъжно в срок до 30 дни да подаде заявление за издаване на нова лична карта.

(3) По искане на лицето нова лична карта може да се издаде и преди изтичане срока ѝ на валидност.

(4) Личните карти се издават в срок до 30 дни от датата на подаване на заявлението.

(5) Когато заявлението за издаване на лична карта е подадено в консулски или дипломатически представителства в чужбина, срокът за издаване е до 90 дни."

§ 23. Създава се чл. 31а:

„Чл. 31а. (1) Заявлението за издаване на лична карта се подава лично.

(2) Заявлението за издаване на лична карта на непълнолетни и на поставени под запрещение лица се подава лично и в присъствието на родител, настойник или попечител, който полага подпис в заявлението.

(3) В случаите, при които детето е с неизвестни или починали родители или други законни представители или на което не е назначен попечител, както и в случаите, при които към момента на навършване на 14-годишна възраст родителите или законните представители не са се явили, за да положат подпис в заявлението:

1. заявлението за издаване на лична карта на непълнолетни, настанени за отглеждане в специализирани институции, се подава лично и в присъствието на директора на специализираната институция, в която детето е настанено по съответния ред, който полага подпис в заявлението;

2. заявлението за издаване на лична карта на непълнолетни, настанени със съдебно решение за отглеждане в приемно семейство, се подава лично и в присъствието на приемния родител, който полага подпис в заявлението;

3. заявлението за издаване на лична карта на непълнолетни, настанени със съдебно решение за отглеждане в

семейство на роднини или близки, се подава лично и в присъствието на близък или роднина, при когото е настанен непълнолетният, който полага подпис в заявлението.

(4) Личната карта се получава лично, а по изключение, когато заявлението е било подадено лично – от упълномощено лице след представяне на нотариално заверено изрично пълномощно или от лице, чиито данни са посочени от заявителя пред длъжностното лице в заявлението при подаването му.

(5) Личната карта на непълнолетни и на поставени под запрещение лица се получава от родител, настойник или попечител, а по изключение – от упълномощено лице след представяне на нотариално заверено изрично пълномощно или от лице, чиито данни са посочени от родител, настойник или попечител пред длъжностното лице в заявлението при подаването му.

(6) Личната карта на непълнолетни, издадена по заявление, подадено по реда на ал. 3, се получава от лицето, положило подпис в заявлението."

§ 24. В чл. 38, ал. 1, т. 4 думите „Държавната инспекция по корабоплаване на морски лица“ се заменят с „Министерството на транспорта.“

§ 25. В чл. 39 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 след думите "до 12 месеца" се добавя "съобразен с необходимото време за завръщане в Република България" и се поставя запетая.

2. Точка 2 се изменя така:

„2. служебен открит лист за преминаване на границата – издава се от Министерството на вътрешните работи на лица със срок на валидност и с възможност за продължаване съгласно международни договори;“.

§ 26. В чл. 41 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 т. 3 се отменя.

2. Алинея 2 се отменя.

3. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Заявлението за издаване на паспорти и заместващи ги документи освен данните по чл. 18, ал. 1 съдържа и данни за:

1. родители (имена, дата на раждане);

2. съпруг/съпруга (имена, единен граждански номер);

3. законен представител (имена, единен граждански номер, номер на лична карта, дата на издаване, орган на издаване);

4. указ на Президента на Република България за промяна на гражданството.“

§ 27. В чл. 41а се създава т. 9:
„9. биометрични данни.“

§ 28. В чл. 44 ал. 3 се изменя така:
„(3) Паспорт или заместващ го документ се получава лично, а по изключение, когато заявлението е било подадено лично – от упълномощено лице след представяне на нотариално заверено изрично пълномощно или от лице, чиито данни са посочени от заявителя пред длъжностното лице в заявлението при подаването му.“

§ 29. В чл. 45 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.
2. Създава се ал. 2:

„(2) Паспорт или заместващ го документ на малолетни и непълнолетни и на поставени под запрещение лица се получава от родител, настойник, попечител или от упълномощено от тях лице след представяне на нотариално заверено изрично пълномощно или от лице, чиито данни са посочени от родител, настойник или попечител пред длъжностното лице в заявлението при подаването му.“

§ 30. В чл. 49 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:
 - а) в основния текст след думата „паспортите“ се добавя „или заместващите ги документи“;
 - б) в т. 2 след думата „паспортът“ се добавя „или заместващият го документ“;
 - в) в т. 3 след думата „паспорт“ се добавя „или заместващ го документ“.

2. Алинеи 2 и 3 се изменят така:
„(2) Невалидността на документите по ал. 1 се обявява от органа, който ги е издал.

(3) Лицата са длъжни да върнат паспортите си и заместващите ги документи на органа, който ги е издал, в 3-месечен срок след изтичане на тяхната валидност или отпадане на основанието за тяхното издаване или ползване.“

§ 31. В чл. 50 ал. 2 се изменя така:
„(2) Свидетелството за управление на моторно превозно средство служи и като идентификационен документ за самоличност на български граждани на територията на Република България.“

§ 32. В чл. 53 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава т. 12:

„12. емблема на образеца на Европейската общност за свидетелство за управление на моторно превозно средство, съдържаща отличителния знак на Република България.“

2. Алинея 2 се отменя.

§ 33. Член 55 се изменя така:

„Чл. 55. (1) На всеки чужденец, получил убежище, статут на бежанец или хуманитарен статут при условията и по реда на Закона за убежището и бежанците, се издава български документ за самоличност.

(2) Всяко лице по ал. 1 е длъжно след навършване на 14-годишна възраст в срок до 30 дни да подаде заявление за издаване на документ за самоличност по чл. 14, ал. 1, т. 1, 2 и 3.

(3) На всеки чужденец, на когото е разрешено да пребивава в Република България при условията и по реда на Закона за чужденците в Република България за срок, по-голям от 3 месеца, се издава разрешение за пребиваване съгласно Регламент (ЕО) № 1030/2002.

(4) На членовете на семейства на граждани на ЕС, на членовете на семейства на гражданите на държави – страни по Споразумението за ЕИП, на членовете на семейства на гражданите на Конфедерация Швейцария, които не са граждани на ЕС, ЕИП и Конфедерация Швейцария, които по силата на сключени международни договори с ЕС имат право на свободно придвижване, се издава документ за пребиваване при условията и по реда на Закона за влизането, пребиваването и напускането на Република България на граждани на ЕС и членовете на техните семейства.

(5) На граждани на ЕС, на гражданите на държави – страни по Споразумението за ЕИП, на гражданите на Конфедерация Швейцария, които по силата на сключени международни договори с ЕС имат право на свободно придвижване, се издава удостоверение за пребиваване при условията и по реда на Закона за влизането, пребиваването и напускането на Република България на граждани на ЕС и членовете на техните семейства.

(6) На акредитираните в Република България служители на дипломатически или консулски представителства или на международни организации се издават карти, потвърждаващи техния статут.“

§ 34. В чл. 57 ал. 1 се изменя така:

„(1) Чужденците, на които е разрешено право на пребиваване в Република България при условията и по реда на Закона за чужденците в Република България, се легитимират с национален документ за задгранично пътуване и удостоверяват правото си на пребиваване с разрешение за пребиваване съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002.

§ 35. Наименованието на раздел II от глава пета се изменя така:

„Видове документи за самоличност на чужденци и документи за пребиваване“

§ 36. Член 59 се изменя така:

„Чл. 59. (1) На пребиваващи в Република България чужденци се издават следните видове документи за самоличност:

1. карта на бежанец – издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на лице със статут на бежанец със срок на валидност до 5 години;

2. карта на чужденец, получил убежище – издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на лице, на което е предоставено убежище със срок на валидност до 5 години;

3. карта на чужденец с хуманитарен статут – издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на чужденец с предоставен хуманитарен статут със срок на валидност до 3 години;

4. временна карта на чужденец – издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на чужденци, чиито национални документи за самоличност са отнети, в случаите, предвидени със закон;

5. удостоверение за пътуване зад граница на бежанец – издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на чужденец с предоставен статут на бежанец със срок на валидност до 5 години, но не по-голям от срока на валидност на картата на бежанец;

6. удостоверение за пътуване зад граница на чужденец, получил убежище – издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на чужденец с предоставено убежище със срок на валидност до 5 години, но не по-голям от срока на валидност на картата на чужденец, получил убежище;

7. удостоверения за пътуване зад граница на чужденец с хуманитарен статут – издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на чужденец с предоставен хуманитарен статут със срок на валидност до 3 години, но не по-голям от срока на валидност на картата на чужденец с хуманитарен статут.

8. удостоверение за пътуване зад граница на лице без гражданство – издава се от органите на Министерството на вътрешните работи на чужденци, които имат статут на лице без гражданство и разрешено постоянно пребиваване на територията на Република България;

9. временно удостоверение за напускане на Република България – издава се от Министерството на външните работи.

(2) На пребиваващите в Република България чужденци се издават следните документи за пребиваване:

1. разрешение за пребиваване на продължително пребиваващ в Република България чужденец - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до една година;

2. разрешение за пребиваване на постоянно пребиваващ в Република България чужденец - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи за срок в зависимост от валидността на националния документ за самоличност, с който лицето е влязло в Република България;

3. разрешение за пребиваване на продължително пребиваващ член на семейството на гражданин на ЕС, който не е упражнил правото си на свободно придвижване с отбелязване "член на семейство" - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до 5 години;

4. разрешение за пребиваване на постоянно пребиваващ член на семейството на гражданин на ЕС, който не е упражнил правото си на свободно придвижване с отбелязване "член на семейство" - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до 10 години;

5. разрешение за пребиваване на продължително пребиваващ с отбелязване "бенефициер съгласно член 3, параграф 2 от Директива 2004/38/ЕО" - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до 5 години;

6. Разрешение за пребиваване на постоянно пребиваващ с отбелязване "бенефициер съгласно член 3, параграф 2 от Директива 2004/38/ЕО" - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до 10 години.

(3) На членовете на семейства на граждани на ЕС, на членовете на семейства на гражданите на държави - страни по Споразумението за ЕИП, на гражданите на Конфедерация Швейцария, които не са граждани на ЕС, ЕИП и Конфедерация Швейцария, които по силата на сключени международни договори с ЕС имат право на свободно придвижване, се издават следните документи за пребиваване:

1. разрешение за пребиваване на продължително пребиваващ на член на семейството на гражданин на ЕС, който е упражнил правото си на свободно придвижване със забележка "карта, упражнил правото си на свободно придвижване" - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до 5 години;

2. разрешение за пребиваване на постоянно пребиваващ член на семейството на гражданин на ЕС, който е упражнил правото си на свободно придвижване със забележка "карта, упражнил правото си на свободно придвижване" - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до 10 години.

(4) На гражданите на ЕС, на гражданите на държави – страни по Споразумението за ЕИП, на гражданите на Конфедерация Швейцария, които по силата на сключени международни договори с ЕС имат право на свободно придвижване, се издават следните удостоверения за пребиваване:

1. за продължително пребиваване – от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до 5 години;

2. за постоянно пребиваване – от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до 10 години.

(5) На служител в дипломатическо или консулско представителство или в международна организация, акредитиран в Република България, се издават следните видове карти от Министерството на външните работи със срок на валидност в зависимост от срока на акредитация:

1. дипломатическа карта;
2. консулска карта;
3. карта на административно-технически персонал;
4. карта на обслужващ персонал.

(6) Удостоверението за завръщане в Република България на чужденец се издава от дипломатическите и консулските представителства на лице без гражданство или на чужденец с предоставена закрила в Република България, изгубил в чужбина българския си личен документ по ал. 1, т. 3, 4, 7 и 8. Същият документ се издава и на чужденец по чл. 34, ал. 7 от Закона за убежището и бежанците, когато не притежава валидни национални документи за пътуване.”

§ 37. Член 60 се отменя.

§ 38. Наименованието на раздел III от глава пета се изменя така:

„Данни, съдържащи се в документите за самоличност на чужденци и в документите за пребиваване”

§ 39. Член 61 се изменя така:

“Чл. 61. (1) Документите за самоличност на чужденци по чл. 59, ал. 1, т. 1 – 4 освен данните по чл. 16, ал. 1 съдържат и данни за:

1. снимка на притежателя;
2. място на раждане;
3. ръст;
4. цвят на очите;
5. постоянен адрес;
6. подпис на притежателя;
7. номер на документа;
8. дата на издаване;

9. дата на изтичане на валидността;
10. органа, издал документа;
11. други данни, предвидени със закон.

(2) Документите за самоличност на чужденци по чл. 59, ал. 1, т. 5 - 9 освен данните по чл. 16, ал. 1 съдържат и данни за:

1. снимка на притежателя;
2. място на раждане;
3. подпис на притежателя;
4. номер на документа;
5. дата на издаване;
6. дата на изтичане на валидността;
7. органа, издал документа;
8. други данни, предвидени със закон."

§ 40. Създава се чл. 61а:

„Чл. 61а. (1) Документите за пребиваване по чл. 59, ал. 2 и 3 освен данните по чл. 16, ал. 1 съдържат и данни за:

1. снимка на притежателя;
2. място на раждане;
3. номер на документа;
4. адрес;
5. подпис на притежателя;
6. дата на издаване;
7. дата на изтичане на валидността;
8. органа, издал документа;
9. номер на национален документ за задгранично

пътуване;

10. други данни, предвидени в Регламент (ЕО) № 1030/2002.

(2) Документите за пребиваване по чл. 59, ал. 4 освен данните по чл. 16, ал. 1 съдържат и данни за:

1. снимка на притежателя;
2. адрес;
3. номер на документа;
4. подпис на притежателя;
5. дата и място на издаване;
6. дата на изтичане на валидността;
7. органа, издал документа.

(3) Документите за пребиваване по чл. 59, ал. 5 освен данните по чл. 16, ал. 1, т. 1, 2, 4 и 5 съдържат и данни за:

1. снимка на притежателя;
2. подпис на притежателя;
3. номер на документа;
4. дата на издаване;
5. дата на изтичане на валидността;
6. органа, издал документа;

7. подпис на директора на държавния протокол;
8. дипломатическото или консулското представителство или международната организация, към която е акредитиран служителят;

9. дипломатическия ранг или длъжност.

(4) В документите за пребиваване се вписва адрес, като:

1. по чл. 59, ал. 2, т. 1 и 3 се вписва настоящият адрес;

2. по чл. 59, ал. 2, т. 2 и 4 се вписва постоянният адрес.

(5) В документите за пребиваване по чл. 59, ал. 2, т. 5 и 6, ал. 3 и 4 се вписва адресът в Република България, на който лицето пребивава."

§ 41. В чл. 62 ал. 1 се изменя така:

„(1) Документ за самоличност на чужденец или документ за пребиваване се издава по заявление до съответния орган срещу представен национален документ за задгранично пътуване, с който лицето е влязло в страната.“

§ 42. Член 63 се изменя така:

„Чл. 63. Заявлението за издаване на документ за самоличност на чужденец и разрешенията за пребиваване на чужденец освен съответните данните по чл. 18, ал. 2 и 4 съдържа и данни за:

1. родители (имена, дата на раждане, гражданство и личен номер на чужденец);

2. братя и сестри (имена, дата на раждане, гражданство и личен номер на чужденец);

3. съпруг/съпруга (имена, дата на раждане, гражданство, единен граждански номер или личен номер на чужденец, бил/била ли е български гражданин и от кога до кога, местопребиваване в момента);

4. деца до 14 години (имена, дата на раждане, гражданство, единен граждански номер или личен номер на чужденец);

5. законен представител (имена, дата на раждане, гражданство, единен граждански номер или личен номер на чужденец);

6. указ на Президента на Република България за промяна на гражданството;

7. адрес в чужбина;

8. занятие в чужбина;

9. документ за задгранично пътуване (серия, номер, дата, място на издаване и срок на валидност);

10. виза (вид, номер и дата на издаване, място на издаване и срок на пребиваване, посочен във визата);

11. дата и място на влизане в Република България;

12. цел на посещения в Република България;
13. основание, на което е разрешено пребиваване в Република България;
14. продължителност на пребиваването в Република България;
15. адрес в Република България (имена на собственика или ползвателя на жилището);
16. данни за учрежденията, организациите и лицата, поемащи издръжката на лицето;
17. било ли е лицето български гражданин, от кога до кога и под какви имена;
18. придружаващи го лица под 14 години, вписани в паспорта, над които лицето има родителски или настойнически права (имена, гражданство, дата на раждане, място на раждане, адреси, персонални номера);
19. данни за предишни пребивавания в Република България (кога, за какъв период, адреси);
20. други данни, предвидени със закон."

§ 43. Създава се чл. 63а:

„Чл. 63а. (1) Картата на бежанец, картата на чужденец, получил убежище, и картата на чужденец с хуманитарен статут се издават и подменят от органите на Министерството на вътрешните работи по постоянния адрес на лицето.

(2) В случаите, когато документът по ал. 1 е с изтекъл срок, повреден, унищожен, изгубен или откраднат, лицето е длъжно в срок до 30 дни да подаде заявление за издаване на нов.

(3) Заявлението за издаване документи по ал. 1 се подава лично.

(4) Заявлението за издаване на документите по ал. 1 на непълнолетни и на поставени под запрещение лица се подава лично и в присъствието на родител, настойник или попечител, който полага подпис в заявлението.

(5) Заявлението за издаване на документите по ал. 1 на непълнолетни, настанени за отглеждане в специализирани институции, се подава лично и в присъствието на директора на специализираната институция, в която детето е настанено по съответния ред, само в случаите, при които детето е с неизвестни или починали родители или други законни представители или на което не е назначен попечител, както и в случаите, при които към момента на навършване на 14-годишна възраст родителите или законните представители не са се явили, за да положат подпис в заявлението."

§ 44. Създава се чл. 63б:

„Чл. 63б. (1) Картата на бежанец, картата на чужденец, получил убежище, и картата на чужденец с хуманитарен статут се

получава лично, а по изключение – от упълномощено лице след представяне на нотариално заверено изрично пълномощно.

(2) Картата на бежанец, картата на чужденец, получил убежище, и картата на чужденец с хуманитарен статут на непълнолетни и на поставени под запрещение лица се получава от родител, настойник или попечител, а по изключение – от упълномощено лице след представяне на нотариално заверено изрично пълномощно.

(3) Картата на бежанец, картата на чужденец, получил убежище, и картата на чужденец с хуманитарен статут на непълнолетни, настанени в домове за деца, лишени от родителска грижа, се получава от директора на специализираната институция в случаите по чл. 63а, ал. 5.”

§ 45. Член 64 се отменя.

§ 46. В чл. 65 се правят следните изменения:

1. В ал. 1:

а) в основния текст думите „документи за самоличност“ се заменят с „лични документи“;

б) в т. 1, 2 и 3 думите „документите за самоличност“ се заменят с „българските лични документи“.

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) На основата на автоматизираните информационни фондове по ал. 1 се създава Национален автоматизиран информационен фонд за българските лични документи – „Национален регистър на българските лични документи“.”

§ 47. В чл. 66 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „българските документи за самоличност“ се заменят с „българските лични документи“.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) В информационния фонд по ал. 1 се съхраняват и данни за наложени мерки за държавна принуда, свързани с документи за самоличност и с разрешенията за пребиваване на чужденци или пребиваването им в Република България.”

§ 48. В чл. 70 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в основния текст думите „българските документи за самоличност“ се заменят с „българските лични документи“;

б) точки 2 и 3 се изменят така:

„2. граждани, притежаващи български лични документи, само ако данните не засягат трети лица;

3. юридически лица на основата на закон или с акт на съдебната власт.”

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Граждани, притежаващи български лични документи, имат право да получават информация, съхранявана във фондовете с данни, свързани с българските лични документи, и отнасящи се до трети лица, само на основание на закон или с акт на съдебната власт.“

§ 49. В чл. 74 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) Отнетите лични карти се съхраняват от органа, който ги е отнел, до отпадане на мярката, като за това незабавно се уведоми писмено съответната структура на МВР, издала документа.“

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

§ 50. В чл. 75 се правят следните изменения и допълнения:

1. В основния текст запетаята и думите „а паспорти и заместващи ги документи не се издават“ се заличават.

2. Точка 3 се изменя така:

„3. лица, осъдени на лишаване от свобода до изтърпяване на наложеното им наказание, освен в случаите по чл. 66 и 70 от Наказателния кодекс;“.

3. Точка 4 се отменя.

4. Създава се т. 6:

„6. лица, които не изпълняват подлежащ на принудително изпълнение съдебен акт, по силата на който са осъдени да заплатят парично задължение в големи размери към български физически лица, юридически лица или чуждестранни лица, освен ако личното им имущество покрива задължението или ако представят надлежно обезпечение.“

§ 51. В чл. 76 се правят следните изменения и допълнения:

1. В основния текст запетаята и думите „паспорти и заместващи ги документи да не се издават“ се заличават.

2. В т. 1 думата „три“ се заменя с „5“.

3. Точки 2, 3 и 4 се отменят.

4. Точка 5 се изменя така:

„5. лица, които по време на пребиваването си в държави от ЕС, ЕИП и държавите, с които Република България е сключила спогодби за реадмисия, са извършили нарушения на тяхното законодателство, представляващо заплаха за вътрешната сигурност, обществения ред и общественото здраве - за срок една година от получаване на официално писмо от Министерството на външните работи или на документите за принудително извеждане или експулсиране, посочващи извършеното нарушение, от компетентните органи на съответната държава.“

5. Точка 6 се отменя.

6. Точка 8 се отменя.

7. В т. 7 думите "от една година от изпълнението на последното наказание" се заменят със "за срок 6 месеца от влизането в сила на акта за налагане на последното наказание".

8. В т. 9 след думите "които нямат" се добавя "нотариално заверено".

§ 52. В чл. 76а, ал. 1 думите "по време на пребиваването си в чужбина" се заличават.

§ 53. Член 77 се отменя.

§ 54. В чл. 79, ал. 2 думите "т. 1 - 3" се заличават.

§ 55. Член 81 се изменя така:

"Чл. 81. (1) Наказва се с глоба от 50 до 150 лв. лице, което:

1. не подаде заявление за подмяна на българските си лични документи в срок до 30 дни при промяна в имената, единния граждански номер, пола, гражданството, постоянния адрес или при настъпили съществени и трайни изменения на образа;

2. не направи необходимото като родител, настойник или попечител за снабдяване с лична карта на лице, навършило 14-годишна възраст;

3. не подаде заявление за издаване на лична карта в срок до 30 дни, след като е заявил, че тя е повредена, унищожена, изгубена или открадната;

4. е навършил 18 години и не е подал заявление за издаване на лична карта;

5. не подаде заявление в срок до 30 дни за подмяна на личната карта след изтичане на нейната валидност;

6. не върне паспорта си или заместващия го документ на органа, който го е издал, в 3-месечен срок след изтичане на неговата валидност или след отпадане на основанието за издаването или ползването му.

(2) Наказва се с глоба от 100 до 200 лв. лице, което:

1. е български гражданин и не обяви пред компетентните български органи придобиването на документи за самоличност, издадени от друга държава, в определения за това срок;

2. загуби, повреди или унищожи български личен документ;

3. не е декларирал в 7-дневен срок загубване, кражба, повреждане или унищожаване на български личен документ;

4. е декларирал български личен документ за повреден, унищожен, изгубен или откраднат и е установено, че продължава да го използва;

5. обяви неверни данни при подаване на заявление за издаване на български личен документ, ако не подлежи на по-тежко наказание по друг закон;

6. използва нередовни български лични документи;

7. попречи на упълномощените органи да извършат проверка за установяване на самоличността му.

(3) При повторно нарушение по ал. 2 наказанието е глоба от 300 до 500 лв.

(4) Дипломатическите и консулските представителства на Република България в чужбина налагат и събират глобите, преизчислени в щатски долари, евро или местна валута."

§ 56. Член 82 се изменя така:

„Чл. 82. За маловажни нарушения на този закон се прилага разпоредбата на чл. 28 от Закона за административните нарушения и наказания или се налага глоба по квитанция до 20 лв. от упълномощените за това длъжностни лица.“

§ 57. В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения:

1. Точка 2 се изменя така:

„2. "Нередовен български личен документ" е този, който:

а) не е издаден по реда на този закон и не съдържа данните, предвидени в него;

б) не е официално заверен от органа, който го е издал, когато това се изисква, или е издаден от лице или орган, които не са компетентни;

в) не позволява установяване самоличността на притежателя му по снимката;

г) има преправки, зачертавания, заличавания, добавки и др.;

д) има следи от подмяна на снимката, печатът е неясен или изображението на лицето на снимката не съвпада с действителния му образ;

е) е с липсващи страници или с прибавени нови;

ж) е с изтекъл срок на валидност;

з) има несъответствия между данните в електронния носител на информация и визуалната част на документа;

и) електронният му носител на информация е недостъпен за четене поради увреждане.“

2. Точка 16 се изменя така:

„16. „Биометрични данни" са изображението на лицето на гражданина и пръстовите му отпечатъци, записани в електронна форма, които се използват за разпознаване и проверка на заявена самоличност.“

§ 58. В Преходните и заключителните разпоредби се правят следните изменения:

1. Параграф 2 се изменя така:

„§ 2. Българските лични документи се изработват съгласно препоръките на ICAO DOC 9303, изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002 на Съвета относно единния формат на разрешенията за пребиваване за гражданите на трети страни, изискванията на Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно правото на граждани на Съюза и на членовете на техните семейства да се движат и пребивават свободно на територията на държавите членки, изискванията на Регламент (ЕО) № 2252/2004 на Съвета относно стандартите за отличителните знаци за сигурност и биометричните данни в паспортите и документите за пътуване, издавани от държавите членки, Директива 91/439/ЕИО на Съвета от 29 юли 1991 г. относно свидетелствата за управление на моторни превозни средства, Конвенция № 108 за националните удостоверения за самоличност на моряците (ДВ, бр. 33 от 1978 г.) и Конвенцията за статута на бежанците от 28 юли 1951 г. (ДВ, бр. 88 от 1993 г.).“

2. Параграф 3 се изменя така:

„§ 3. Образците на българските лични документи се утвърждават с акт на Министерския съвет по предложение на министъра на вътрешните работи, министъра на външните работи, министъра на транспорта и на министъра на отбраната.“

3. Параграф 20 се изменя така:

„§ 20. Заявленията за издаване на моряшки паспорти се подават в Министерството на транспорта, откъдето по служебен път се изпращат в съответната СДВР/ОДМВР, в която заявителят се явява лично за снемане на биометрични данни. Заявителят може да не се яви лично за снемане на биометрични данни, ако няма промяна на името, единния граждански номер, пола, гражданството или настъпили съществени и трайни изменения на образа на лицето и са му снети необходимите биометрични данни до две години от датата на подаване на заявлението. Персонализираният паспорт се получава от мястото, където е подадено съответното заявление.“

4. Параграф 21 се изменя така:

„§ 21. Заявленията за издаване на български лични документи на чужденци и граждани на ЕС, на гражданите на държави - страни по Споразумението за ЕИП, на гражданите на Конфедерация Швейцария и членовете на техните семейства, които не са граждани на ЕС, ЕИП и Конфедерация Швейцария, издавани от органите на Министерството на вътрешните работи, се подават в СДВР/ОДМВР и в дирекция „Миграция“ по ред, утвърден от Министерския съвет. Персонализираният документ за самоличност се получава от мястото, където е подадено съответното заявление.“

§ 59. В Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за българските

документи за самоличност (обн., ДВ, бр. 105 от 2006 г.; изм., бр. 110 от 2008 г.) се правят следните изменения:

1. Параграф 25 се отменя.
2. В § 28 след думите "документи за самоличност" се поставя запетая.

§ 60. (1) В наименованието на глава първа, в чл. 11, в наименованието на раздел II и III от глава първа, в наименованието на глава пета, в наименованието на глава шеста, в чл. 72, в чл. 80, т. 3 и в § 4 и 10 от Преходните и заключителните разпоредби думите „българските документи за самоличност“, „български документи за самоличност“, „български документ за самоличност“ се заменят съответно с „българските лични документи“, „български лични документи“ и „български личен документ“.

(2) В чл. 7, в чл. 69, ал. 1, в чл. 80, т. 1, 2 и 5 и в § 1, т. 9, 10 и 11 от Допълнителните разпоредби думите „документ за самоличност“, „документи за самоличност“, „документите за самоличност“ се заменят съответно с „български личен документ“, „български лични документи“ и „българските лични документи“.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 61. Българските лични документи се издават с електронен носител на информация със записани биометрични данни при наличие на техническа възможност.

Законът е приет от XL Народно събрание на
2009 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Георги Пирински)

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за българските документи за самоличност

Във връзка с присъединяването на Република България към Европейския съюз (ЕС) започна процес по привеждането на българските документи за самоличност, документите за пътуване, както и на други лични документи, издавани от Министерството на вътрешните работи, към новите изисквания.

В съответствие с релевантните актове на ЕС – Регламент (ЕО)

№ 2252/2004 на Съвета относно стандартите за отличителните знаци за сигурност и биометричните данни в паспортите и документите за пътуване, издавани от държавите членки, Регламент (ЕО) № 1030/2002 на Съвета относно единния формат на разрешенията за пребиваване на гражданите на трети страни, технологията за издаването на тези документи ще бъде много различна от технологията при сега издаваните български документи за самоличност. Утвърдените европейски стандарти и специфичните критерии за сигурност и надеждност на различните видове документи съобразно предназначението им наложи възприемането на диференциран подход при регламентирането на отделните групи документи, обединени от сега действащия Закон за българските документи за самоличност (ЗБДС) под общото наименование "български документи за самоличност".

Последователните изменения, уреждащи различни документи, и механичното им добавяне в закона, доведоха до неясноти при неговото прилагане. В закона са регламентираны голям брой документи с различна функционалност (документи за самоличност, документи за пътуване, документи, удостоверяващи правото за пребиваване и получената правоспособност за управление на МПС, документи, издавани на служители на дипломатически и консулски представителства и на международни организации, военна карта и др.), което противоречи на наименованието, съдържанието и духа на ЗБДС.

Във връзка с горното и извършения анализ на нормативната уредба, свързана с българските документи за самоличност, със законопроекта се предлага нова систематика на видовете документи, като те ясно се разграничават на няколко групи според предназначението им:

- документи за самоличност (лична карта, паспорт, карта на бежанец);
- свидетелства за управление на моторни превозни средства (СУМПС);

- документи за пребиваване (разрешение за продължително или постоянно пребиваване в Република България на чужденец и удостоверение за пребиваване на граждани на ЕС).

Законопроектът регламентира точно какво е документ за самоличност, документ за пребиваване и СУМПС, като ясно са разграничени ведомствата, които ги издават съгласно предоставената им от закона компетентност.

Във връзка с въведената систематика на групите документи се наложи промяна в използваната в закона терминология, като в наименованието и в текстовете от закона използваното обобщено понятие „български документи за самоличност“ се заменя с „български лични документи“.

Със законопроекта се цели отстраняване на съществуващи противоречия между разпоредби на сега действащия ЗБДС и други закони. Например в Закона за влизането, пребиваването и напускането на граждани на ЕС и членовете на техните семейства (ЗВПНГЕСЧТС) картата за продължително пребиваване и картата за постоянно пребиваване на член на семейството на гражданин на ЕС е документ за пребиваване, а в ЗБДС цитираните документи са документи за самоличност.

Отстраняването на посочените противоречия се постигна чрез определяне предназначението на всяка група от документи и съобразно с това - на условията, реда за издаването им, валидността и другите специфични изисквания.

В законопроекта е регламентиран и редът за издаването на лична карта на деца, навършили 14 г., които са настанени в социални домове, но поради липса на родители и определен настойник не може да бъде получена готовата лична карта. Регламентира се също така и редът за връщане от гражданите на издадени им български лични документи на органа, който ги е издал, и се предвижда редът за тяхното физическо унищожаване да бъде уредено в инструкцията на съответния орган.

Въвеждането на новата технология по издаване на документи за самоличност, които съдържат електронен носител на информация, наложи да бъдат предвидени промени и по отношение на данните в заявленията за издаване на отделните видове документи.

Друга основна група изменения, предлагана със законопроекта, е свързана с отразяването на изискванията на Регламент № 1030/2002 на Съвета относно единния формат на разрешенията за пребиваване за гражданите на трети страни. Амстердамският договор, който визира постепенно установяване на пространство на свобода, сигурност и правосъдие, предоставя право на съвместна инициатива на държавите членки при приемане на необходимите мерки за постигане на хармонизирана политика в областта на миграцията. От основно значение е този единен

образец на документа за пребиваване да съдържа всички необходими данни и да отговаря на много високи технически стандарти, особено по отношение на гаранциите срещу подправяне и фалшифициране. Това е принос към превантивните мерки спрямо нелегалната имиграция и пребиваването с нередовни документи и борбата срещу тях. Образецът трябва да бъде пригоден за използване от всички държави членки и да съдържа хармонизирани, разпознаваеми навсякъде и видими с просто око елементи за сигурност. Регламентът предвижда само спецификации без поверителен характер. Те трябва да бъдат допълнени от други спецификации, които трябва да останат в тайна с оглед предотвратяване на риска от подправяне и фалшифициране, както и да не съдържат лични данни, нито позоваване на тях.

С Регламент № 380/2008 на Съвета за изменение на Регламент № 1030/2002 беше допусната възможността държавите членки да използват установения единен формат на разрешенията за пребиваване за гражданите на трети страни за цели, различни от предвидените по регламента, като в тези случаи трябва да се вземат подходящи мерки за ясното им разграничаване и отбелязване на съответното предназначение върху документа за пребиваване. Това е основание в законопроекта документите за пребиваване да бъдат категоризирани според предназначението им:

- разрешения за пребиваване на чужденци;
- документи за пребиваване на граждани на ЕС, гражданите на държави - страни по Споразумението за Европейско икономическо пространство (ЕИП), гражданите на Конфедерация Швейцария и членовете на техните семейства, които не са граждани на ЕС, ЕИП и Конфедерация Швейцария, които по силата на сключени международни договори с ЕС имат право на свободно придвижване.

В рамките на установеното в Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно правото на граждани на ЕС и на членовете на техните семейства да се движат и пребивават свободно на територията на държавите членки и изискванията на Закона за влизането, пребиваването и напускането на граждани на ЕС и членовете на техните семейства, документите за пребиваване на членовете на семейства на граждани на ЕС, членовете на семейства на гражданите на държави - страни по Споразумението за ЕИП, гражданите на Конфедерация Швейцария, които не са граждани на ЕС, ЕИП и Конфедерация Швейцария, които по силата на сключени международни договори с ЕС имат право на свободно придвижване и са упражнили това право, изрично се отбелязва, че издаденото разрешение за пребиваване е тип „карта“.

Със законопроекта се предлагат и изменения, свързани с актуализиране на принудителните административни мерки, които се налагат по ЗБДС. Премахват се ограниченията, които могат да бъдат налагани спрямо лицата, основани на техни предишни осъждания, извършване на нарушения на административните процедури или изцяло по икономически съображения.

Останалите изменения и допълнения, които се предлагат в законопроекта, са свързани с прецизиране на нормативната уредба по отношение на технологията по издаване на българските лични документи.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Сергей Станишев)

